

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Angående promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över promemorian.

Ekobrottsmyndigheten anser att det är positivt med ett nytt samlat regelverk för konsekvensutredningar och att kvaliteten i och förutsättningarna för att genomföra utredningarna stärks. Ekobrottsmyndigheten instämmer i vikten av att konsekvensutredningar ska påbörjas så tidigt som möjligt och att dessa ska stå i proportion till förslagets effekter.

I Ekobrottsmyndighetens uppdrag ingår att bedriva ett brottsförebyggande arbete avseende ekonomisk brottslighet.

Vid ett flertal tillfällen har myndigheten i samband med remissyttranden påtalat att det ur ett brottsförebyggande perspektiv inte har gjorts tillräckliga risk- och konsekvensanalyser över hur ett förslag i praktiken kan skapa nya sårbarheter som får till följd att det kan utnyttjas i brottsligt syfte. Bland annat kan nämnas välfärdsbrottsligheten som i mångt och mycket är en följd av att våra samhällssystem på ett relativt enkelt sätt går att missbruka. Ekonomisk brottslighet möjliggörs ofta genom utnyttjandet av brister i bland annat tillsyns- och kontrollsystem. Om mer utvecklade konsekvensanalyser genomförs i ett tidigt skede, där man analyserar betydelsen för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, t.ex. inför att ett nytt transfereringssystem skapas, såsom t.ex. lönebidrag, tandvårdsstöd, lönegarantier m.m. kan sådana brister undvikas och förhindra uppkomsten och möjligheten till bland annat välfärdsbrott.

Mot bakgrund av detta ser myndigheten det som bekymmersamt och riskabelt att man i förslaget till ny förordning om konsekvensutredningar helt har utelämnat kravet på att analysera betydelsen för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet.

Ekobrottsmyndigheten förordar att man i förslag till ny konsekvensförordning behåller och inkluderar krav på mer djupgående samhällsekonomiska konsekvenser och särskilt beaktar om förslagen ökar risken för brott eller annat missbruk av transfereringssystemen.

I avsnitt 6.3.2 (sid 93) i promemorian framgår visserligen att trots att det breda analysperspektivet i 15 § kommittéförordningen tas bort, ska detta även fortsättningsvis analyseras när så är relevant. Vidare anges att regeringen även i fortsättningen via kommittédirektiven kan precisera vilka konsekvenser som ska analyseras och redovisas i ett betänkande. Ekobrottsmyndigheten anser dock att trots att denna möjlighet redan finns i nuvarande regelverk, saknas det brottsförebyggande perspektivet ändå många gånger i konsekvensutredningar.

Ekobrottsmyndigheten ställer sig positiv till att Ekonomistyrningsverket (ESV) får ett samlat huvudansvar för att ta fram metodstöd och utbildningar.

I promemorian anges även att det kan krävas särskilt metodstöd för förslag som har konsekvenser inom vissa specifika områden. Stödet bör samordnas så att begrepp och metoder i så hög utsträckning som möjligt överensstämmer med varandra. Därmed ges Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att inom sina verksamhetsområden bistå ESV i arbetet med metodutveckling, vägledning och utbildning. Ekobrottsmyndigheten anser att det även kan finnas behov av ett särskilt metodstöd för att säkerställa att risken för brottslighet samt att det brottsförebyggande arbetet beaktas, i synnerhet gäller detta förebyggandet av ekonomisk brottslighet och välfärdsbrottslighet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Gabriella Loman deltagit. Verksjuristen Karin Mostad har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Karin Mostad

Expedition till
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
fi.bas@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se